

Герасименко Юлія Сергіївна, докторка економічних наук, доцентка, завідувачка кафедри педагогіки, психології та менеджменту, Білоцерківський інститут неперервної професійної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України, м. Стрий (Львівська область), тел.: +380505972549, e-mail: gerasimenkou04@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-8888-7472>

Пахомов Ілля Володимирович, старший викладач кафедри педагогіки, психології та менеджменту, Білоцерківський інститут неперервної професійної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України, м. Біла Церква (Київська область), тел.: +380994158040, e-mail: pahomov.ilya@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0002-6101-9384>

ДИНАМІКА РИНКУ ПРАЦІ МІСТА СТРИЙ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Анотація. У статті проаналізовано динаміку ринку праці міста Стрий (Львівська область). Зроблено висновок, що кількість вакансій у місті за три останні роки (з 2023 до 2025 рр.) істотно не змінилася, залишаючись на рівні 0,5 тис. У структурі вакансій за видами економічної діяльності значна частина їх пропонувалася на підприємствах промисловості та у торгівлі, менша частка – на транспорті), незначна частка – у громадському харчуванні, на пошті та у складському господарстві. У професійному розрізі найбільші кількості вакансій роботодавці пропонували для працівників сфери торгівлі та послуг (продавець, вантажник та менеджер з продажу. Попит на представників робітничих професій залишається досить високим: робітники з обслуговування та експлуатації устаткування та машин (швачка, верстатник, машиніст важкої техніки). Втричі збільшилася кількість вакансій для операторів виробничих ліній. Також вдвічі збільшилася кількість вакансій у сфері охорони здоров'я (лікарі та медсестри). Незважаючи на воєнний стан, у

місті збільшується кількість ресторанів та кафе, тому деяка частка вакансій припадає на кухарів, офіціантів та барменів. Також Укрпошта та Нова Пошта міста пропонують деяку кількість вакансій. У місті створені значні можливості для працевлаштування фахівців за різними професіями та спеціальностями у численних державних, комунальних та приватних підприємствах, організаціях та установах різної форми власності. Здобути професії та спеціальності, які користуються попитом на ринку праці міста, можна у чотирьох закладах професійної (професійно-технічної) та одному закладі фахової передвищої освіти. Найбільшим попитом на ринку праці користуються професії, які можна здобути у закладах професійної (професійно-технічної) освіти міста.

Ключові слова: ринок праці, професійні компетентності, здобувачі освіти, вакансії, Державна служба зайнятості, заклади освіти

Gerasymenko Yulia Sergiivna, Doctor of Economics, Associate Professor, Head of the Department of Pedagogy, Psychology and Management, Bila Tserkva Institute of Continuing Professional Education, State Higher Educational Institution "University of Educational Management" of the National Academy of Sciences of Ukraine, Stryi (Lviv region), tel.: +380505972549, e-mail: gerasimenkou04@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-8888-7472>

Pakhomov Ilya Volodymyrovych, Senior Lecturer of the Department of Pedagogy, Psychology and Management, Bila Tserkva Institute of Continuing Professional Education, State Higher Educational Institution "University of Educational Management" of the National Academy of Sciences of Ukraine, Bila Tserkva (Kyiv region), tel.: +380994158040, e-mail: pahomov.ilya@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0002-6101-9384>

LABOR MARKET DYNAMICS OF THE CITY OF STRYI, LVIV REGION

Abstract. The article analyzes the dynamics of the labor market of the city of Stryi (Lviv region). It is concluded that the number of vacancies in the city over the past three years (from 2023 to 2025) has not changed significantly, remaining at the level of 0.5 thousand. In the structure of vacancies by type of economic activity, a significant part of them was offered at industrial enterprises and in trade, a smaller share - in transport), a small share - in public catering, at the post office and in warehousing. In terms of professions, employers offered the largest number of vacancies for workers in the trade and services sector (salesman, loader and sales manager). The demand for representatives of working professions remains quite high: workers in the maintenance and operation of equipment and machines (seamstress, machine operator, heavy machinery operator). The number of vacancies for production line operators has tripled. The number of vacancies in the healthcare sector (doctors and nurses) has also doubled. Despite martial law, the number of restaurants and cafes in the city is increasing, so some of the vacancies are for cooks, waiters and bartenders. Ukrposhta and Nova Poshta of the city also offer a number of vacancies. The city has created significant opportunities for employment of specialists in various professions and specialties in numerous state, municipal and private enterprises, organizations and institutions of various forms of ownership. You can acquire professions and specialties that are in demand on the city's labor market in four vocational training institutions. (vocational and technical) and one institution of professional pre-higher education. The professions that can be obtained in the city's vocational (vocational and technical) education institutions are in the greatest demand on the labor market.

Key words: labor market, professional competences, education seekers, vacancies, State Employment Service, educational institutions

Постановка проблеми. Проблема динаміки ринку праці є однією з головних у економіці. Ринок праці є одним з найскладніших елементів ринкової економіки, в процесі функціонування якого переплітаються інтереси робітника та роботодавця щодо визначення ціни праці та умов

функціонування, а також відображаються практично всі соціально-економічні процеси, що відбуваються в державі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загалом, проблеми розвитку ринку праці України, його регулювання та реформування, аспекти зайнятості населення, безробіття є об'єктом наукових досліджень вітчизняних учених, зокрема В. Близнюк, Д. Богині, І. Бондар, М. Ведернікова, М. Войнаренко, І. Дехтярьової, А. Колота, Е. Лібанової, І. Петрової, В. Петюха, О. Піщуліної, В. Радкевич та ін. Аналіз досліджень ринку праці (Ю. Герасименко та І. Пахомов [1], В. Кулішов [3-5], І. Пахомов [6], та інші) свідчить, що цей процес повинен постійно коригуватися відповідно до його динаміки.

Тому **метою нашого дослідження** є аналіз динаміки ринку праці м. Стрий (Львівська область).

Для досягнення мети дослідження нами реалізовувалися наступні завдання:

- проаналізувати вимоги ринку праці міста Стрий шляхом вивчення вакансій, які містяться на сайті Єдиного порталу вакансій Державної служби зайнятості (впродовж 2023-2025 рр.);
- проаналізувати професії та спеціальності, які надаються закладами професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти міста;
- порівняти вимоги ринку праці та перелік професій та спеціальностей, які надаються закладами освіти міста.

Виклад основного матеріалу. Місто Стрий є адміністративним центром Стрийського району та Стрийської міської громади Львівській області. Це із головних та найбільших транспортних вузлів заходу України, важливий економічний та культурний центр Львівської області. Населення міста складає 60 тис. осіб. Місто є одним із найбільших центрів промислового розвитку Львівської області. Пріоритетними галузями є машинобудування, виробництво пластмасових виробів, іншої неметалевої продукції, виробництво та розподілення тепла та води, поліграфічна діяльність, легка та харчова промисловість.

Одним із найбільших підприємств міста Стрий є: ТЗОВ «LEONI WiringSystems UA (GmbH)» (кабельні мережі для автомобілів); ДП «Стрийський вагоноремонтний завод»; ВАТ Стрий-Авто (автобуси); ТЗОВ DiscoveryDrillingEquipment Ltd. (бурова геологорозвідувальна техніка); ТЗОВ «Екран» (нанесення металевих покриттів на метали); ДП «Екран» - вікновіт (вікна і двері дерев'яні, алюмінієві та металопластикові); ТЗОВ «Українська фабрика сталевих продуктів» (будівельні металеві конструкції); ТЗОВ «Видавничий Дім «Укрпол» (поліграфія в Західному регіоні України); «Стрітекс» (швейна фабрика); Комбінат хлібопродуктів (продукти борошномельно-круп'яної промисловості); Приватне підприємство «Агротем» (м'ясопродукти); ДП «Угорський спиртовий завод» (засоби проти обмерзання, розріджувачі органічні для лаків, фарб); ТЗОВ «ММ Пласт» (пластикова продукція); ТОВ «Діскавері» (бурове обладнання).

Крім промислових підприємств, можливості працевлаштування є і у державних організаціях та установах різних відомств міста Стрий: органах державної влади та місцевого самоврядування, установах Міністерства оборони України (насамперед у військових частинах), Міністерства юстиції України (управлінні юстиції, РАГСі, виправній колонії та органі пробації), Міністерства внутрішніх справ (органах поліції), Міністерства освіти та науки (40 закладах загальної середньої, 28 – дошкільної, 8 – позашкільної, 1 – фахової передвищої та 4 – професійної (професійно-технічної) освіти), Міністерства охорони здоров'я (3 закладах охорони здоров'я), Міністерства культури (20 закладів культури, 45 бібліотек), інших міністерств та відомств.

Звичайно, така кількість роботодавців створює значну кількість вакансій, на які варто орієнтуватися, обираючи власний шлях формування професійних компетентностей. За два останні роки (з 22.03.2025 р. до 13.11.2023 р.) згідно інформації Єдиного порталу вакансій Державної служби зайнятості кількість наявних вакансій у місті Стрий майже не змінилася (432 та 499 вакансій відповідно).

У структурі вакансій за видами економічної діяльності істотних змін на ринку праці міста Стрий не відбулося: значна частина їх пропонувалася на підприємствах промисловості (15% у 2023 році та 16% у 2025 році) та у торгівлі (15% та 16% відповідно), менша частка – на транспорті (5% та 6% відповідно), незначна частка – у громадському харчуванні (4% та 3% відповідно), на пошті (3% та 2% відповідно), складському господарстві (1% та 1% відповідно), інші вакансії мають незначну частку (менше 1%). Вдвічі збільшилася кількість вакансій в медичній сфері (з 2% до 4% відповідно), що свідчить про відтік частини медичних працівників-жінок та медичних працівників чоловіків віком понад 60 років за кордон, а також про їх перехід до приватних медичних центрів.

У професійному розрізі також значущих змін на ринку праці міста Стрий не спостерігалось: найбільші кількості вакансій роботодавці пропонували для працівників сфери торгівлі та послуг (13% у 2023 році та 14% у 2025 році): продавець (10% та 13% відповідно), вантажник (2% та 1% відповідно) та менеджер з продажу (1% та 6% відповідно).

Для роботи на цих посадах (крім менеджера з продажу) роботодавці не вимагають певної професії чи спеціальності, потрібно лише мати добрий стан здоров'я. На наш погляд, до професій, які здобуваються у закладах професійної (професійно-технічної) освіти міста, доцільно додати «продавець продовольчих товарів» та «продавець непродовольчих товарів». Посаду менеджера з продажу може займати особа, яка здобула спеціальності «Облік і оподаткування» або «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» у Стрийському фаховому коледжі Львівського національного університету природокористування.

Попит на представників робітничих професій за два останні роки у місті Стрий залишається досить високим: значна частка вакансій пропонувалася для робітників з обслуговування та експлуатації устаткування та машин (7% у 2023 році та 6% у 2024 році): швачка (2% та 1% відповідно), верстатник (2% та 1% відповідно), машиніст важкої техніки (1% та 1%

відповідно). Втричі збільшилася кількість вакансій для операторів виробничих ліній (2% та 6% відповідно), що свідчить про збільшення виробництв з автоматизованими процесами.

Нажаль, професію «Швачка» бажаючі не можуть здобути у місті Стрий, тому доцільно створити її в одному із закладів професійної (професійно-технічної) освіти міста.

Щодо професії «Верстатник», її можна здобути лише у Стрийському вищому художньому училищі у вигляді «Верстатник деревообробних верстатів», тоді як здобути професію верстатника металообробних верстатів у місті немає можливості. Тому ми пропонуємо створити професію «Верстатник металообробних верстатів» в одному із закладів професійної (професійно-технічної) освіти міста.

Професію «Машиніст важкої техніки» бажаючі можуть здобути у Вищому професійному училищі №34 міста Стрий у версії «Машиніст крана автомобільного».

Ринок праці міста Стрий стосовно кваліфікованих робітників з інструментом також істотно не змінився за два роки (10% у 2023 році та 11% у 2025 році): електромонтер (4% та 4% відповідно), автослюсар (1% та 1% відповідно), слюсар-інструментальник (2% та 1% відповідно), токар (1% та 1% відповідно), маляр-штукатур (1% та 2% відповідно), зварювальник (1% та 2% відповідно).

Професію «Електромонтер» можна здобути у кількох закладах професійної (професійно-технічної) освіти міста: у Вищому професійному училищі №34 («Електромонтажник силових мереж та електроустаткування»), а також у Вищому професійному училищі №8 («Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування»).

Професію «Автослюсар» також можна здобути у кількох закладах професійної (професійно-технічної) освіти міста: у Вищому професійному училищі №34 («Електромонтажник силових мереж та електроустаткування»),

а також у Вищому професійному училищі №8 («Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування»).

Професію «Слюсар-інструментальник» можна здобути у Вищому професійному училищі №34 («Слюсар з контрольно-вимірювальних приладів та автоматики (електромеханіка)»).

Щодо професії «Токар», її немає можливості здобути у місті Стрий, тому ми пропонуємо створити її в одному із закладів професійної (професійно-технічної) освіти міста.

За два роки у місті Стрий також дещо збільшилася частка вакансій для працівників автотранспорту: водій (4% у 2023 році та 6% у 2025 році). Можливо, це пов'язано із збільшенням кількості об'єктів виробництва, торгівлі та сфери обслуговування, які потребують транспортного забезпечення. Здобути право водіння певного транспортного засобу можна на спеціальних курсах у численних автошколах міста, а професію «Водій автотransпортних засобів» – у Вищих професійних училищах №8, №34 та №35.

Також за два роки у місті Стрий вдвічі збільшилася кількість вакансій у сфері охорони здоров'я (2% у 2023 році та 4% у 2025 році): лікарі (1% та 2% відповідно) та медсестри (1% та 2% відповідно). Нажаль, здобути спеціальність «Лікар» чи професію «Медсестра» у місті немає можливості, тому доцільно розглянути питання щодо створення медичного коледжу, де бажаючі можуть здобути професію «Медсестра / Медбрат».

Незважаючи на воєнний стан, у місті Стрий збільшується кількість ресторанів та кафе, тому деяка частка вакансій (5% у 2023 році та 4% у 2025 році) припадає на: кухарів (2% та 2% відповідно), офіціантів (2% та 1% відповідно) та барменів (1% та 1% відповідно). Здобути ці спеціальності можна у Вищому професійному училищі №34.

Також Укрпошта та Нова Пошта міста Стрий пропонують деяку кількість вакансій операторів поштового зв'язку (2% у 2023 році та 2% у 2025 році).

Інженерні спеціальності можна здобути у Стрийському фаховому коледжі Львівського національного університету природокористування: «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка», «Будівництво та цивільна інженерія», «Геодезія та землеустрій», «Агроінженерія» та «Автомобільний транспорт», але вакансій на ринку праці міста Стрий по цих спеціальностях не виявлено.

Таким чином, у місті Стрий найбільше перспектив отримати роботу впродовж останніх двох років є у сфері промисловості, охорони здоров'я, торгівлі та транспорту. Здобути професії та спеціальності, які користуються попитом на ринку праці міста, можна у численних закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти.

Так, у 4 закладах професійної (професійно-технічної) освіти міста (Вище професійне училище № 35, Вище професійне училище №34, Вище професійне училище №8 та Стрийське вище художнє професійне училище) бажаючі можуть здобути професії, які допоможуть досягти професійного розвитку у різних сферах: оператор з обробки інформації та програмного забезпечення, обліковець з реєстрації бухгалтерських даних, слюсар з ремонту колісних транспортних засобів, машиніст бурової установки, помічник бурильника експлуатаційного та розвідувального буріння свердловин на нафту й газ, моторист бурової установки, водій автотransпортних засобів, технолог харчових технологій, технолог легкої промисловості, будівництво, агент з організації туризму, адміністратор, кухар, кондитер, офіціант, бармен, монтажник санітарно-технічних систем і устаткування, електрогазозварник, електромонтажник силових мереж та електроустаткування, слюсар з контрольно-вимірювальних приладів та автоматики (електромеханіка), машиніст крана автомобільного, коваль ручного кування, електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування, живописець, перукар, столяр, стиліст-візажист. Переважна їх більшість мають високий попит на ринку праці міста.

У єдиному закладі фахової передвищої освіти міста (Відокремлений структурний підрозділ «Стрийський фаховий коледж Львівського національного університету природокористування») бажаючі також можуть здобути наступні професії та спеціальності: облік і оподаткування, фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, право, комп'ютерні науки, електроенергетика, електротехніка та електромеханіка, будівництво та цивільна інженерія, геодезія та землеустрій, агроінженерія, туризм і рекреація та автомобільний транспорт. Деякий попит на ринку праці міста Стрий має лише професія «Бухгалтер» (1% вакансій у 2023 році та 2% у 2025 році).

Висновки. Таким чином, у місті Стрий створені значні можливості для формування та розвитку професійних компетентностей фахівців за різними професіями та спеціальностями. Застосування цих компетентностей можливо в процесі професійного саморозвитку у численних державних, комунальних та приватних підприємствах, організаціях та установах різної форми власності, які пропонують бажаючим близько 0,5 тис. вакансій. Кількість вакансій та їх структура за останні два роки істотно не змінилася. Здобути професії та спеціальності, які користуються попитом на ринку праці міста, можна у закладах професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти.

Література

1. Герасименко Ю. С., Пахомов І. В. Формування професійних компетентностей фахівців відповідно до вимог ринку праці (на прикладі міста Стрий Львівської області). *Наукові інновації та передові технології (Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»): журнал.* 2023. № 14(28). С. 546-558.
2. Єдиний портал вакансій Державної служби зайнятості: URL: <https://jobportal.dcz.gov.ua/>
3. Кулішов В. С. Аналіз вітчизняного ринку праці щодо затребуваності фахівців за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки». *Імідж сучасного педагога.* №4 (205). 2022. С. 27-31.
4. Кулішов В. С., Пахомов І. В. Формування професійних компетентностей фахівців відповідно до вимог ринку праці (на прикладі міста Біла Церква Київської області). *Збірник наукових статей Всеукраїнської науково-практичної конференції «Суспільство, наука, освіта: актуальні дослідження, теорія та практика» (Біла Церква,*

23-24 листопада 2023 р.) / за заг. ред. Я. В Новака. Біла Церква : Білоцерківський інститут економіки та управління, 2023. Вип. 20. С. 66-72.

5. Кулішов В. С., Пахомов І. В. Динаміка ринку праці міста Біла Церква Київської області в умовах воєнного стану. *Збірник наукових статей Всеукраїнської науково-практичної конференції «Суспільство, наука, освіта: актуальні дослідження, теорія та практика» (Біла Церква, 27-28 листопада 2024 року)* / за заг. ред. Я. В Новака. Біла Церква : Білоцерківський інститут економіки та управління, 2024. С. 4-10.

6. Пахомов І. В., Кулішов В. С. Підготовка освітніх лідерів відповідно до вимог ринку праці. *Суспільство та національні інтереси*. 2024. № 4(4) 2024. С. 460-474.

7. Volodymyr Kulishov, Yuliia Herasymenko, Oleg Furs, Ilya Pakhomov. Labour market of Ukraine and meeting postwar workforce supply market demands. *Economics Ecology Socium*. Vol. 8. No.3. 2024. P. 27-39 (Web of Science).

References:

1. Herasymenko Yu. S., Pakhomov I. V. (2023). Formuvannia profesiinykh kompetentnostei fakhivtsiv vidpovidno do vymoh rynku pratsi (na prykladi mista Stryi Lvivskoi oblasti). *Naukovi innovatsii ta peredovi tekhnolohii (Seriia «Upravlinnia ta administruvannia», Seriia «Pravo», Seriia «Ekonomika», Seriia «Psykhologhiia», Seriia «Pedahohika»): zhurnal*, 14(28), 546-558 [in Ukrainian].

2. Yedynyi portal vakansii Derzhavnoi sluzhby zainiatosti: Retrieved from: <https://jobportal.dcz.gov.ua/> [in Ukrainian].

3. Kulishov V. S. (2022). Analiz vitchyznianoho rynku pratsi shchodo zatrebuvanosti fakhivtsiv za spetsialnistiu 011 «Osvitni, pedahohichni nauky». *Imidzh suchasnoho pedahoha*, 4(205), 27-31 [in Ukrainian].

4. Kulishov V. S., Pakhomov I. V. (2023). Formuvannia profesiinykh kompetentnostei fakhivtsiv vidpovidno do vymoh rynku pratsi (na prykladi mista Bila Tserkva Kyivskoi oblasti). *Zbirnyk naukovykh statei Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii «Suspilstvo, nauka, osvita: aktualni doslidzhennia, teoriia ta praktyka» (Bila Tserkva, 23-24 lystopada 2023 r.)* / za zah. red. Ya. V Novaka. Bila Tserkva : Bilotserkivskyi instytut ekonomiky ta upravlinnia, 20, 66-72 [in Ukrainian].

5. Kulishov V. S., Pakhomov I. V. (2024). Dynamika rynku pratsi mista Bila Tserkva Kyivskoi oblasti v umovakh voiennoho stanu. *Zbirnyk naukovykh statei Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii «Suspilstvo, nauka, osvita: aktualni doslidzhennia, teoriia ta praktyka» (Bila Tserkva, 27-28 lystopada 2024 roku)* / za zah. red. Ya. V Novaka. Bila Tserkva : Bilotserkivskyi instytut ekonomiky ta upravlinnia, 21, 4-10 [in Ukrainian].

6. Pakhomov I. V., Kulishov V. S. (2024). Pidhotovka osvitnikh lideriv vidpovidno do vymoh rynku pratsi. *Suspilstvo ta natsionalni interesy*, 4(4), 460-474 [in Ukrainian].

7. Volodymyr Kulishov, Yuliia Herasymenko, Oleg Furs, Ilya Pakhomov. Labour market of Ukraine and meeting postwar workforce supply market demands. *Economics Ecology Socium*, 8(3), 27-39 (Web of Science) [in Ukrainian].